

“शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार
सुरक्षित र समृद्ध बुढीगंगा विकासको आधार”

आर्थिक वर्ष २०८०/८१

को

बजेट वर्तव्य

बुढीगंगा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कुल्देवमाण्डौ, बाजुरा

फोन: ९८५८४८३९९१, ९८५८४८३९९३

ई-मेल: ito.budhigangamun7@gmail.com

प्रान्तिक जनसंख्या
२२५३
जा.बा. नगर पमुख

बुढीगंगा नगरपालिकाको यस आठौं नगरसभाका सम्मानित सभाध्यक्षज्यू, सम्मानित सदस्यज्यूहरु,

- १। नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम नगर कार्यपालिकाको तर्फबाट आर्थिक वर्ष २०८०को आय ०८१/-व्युत् यस सम्मानित सभामा पेश गर्न पाउँदा गैरव महसुस गरेकी छु । यस गैरवपूर्ण अवसरमा राष्ट्र हित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु ।
- २। यस बुढीगंगा नगरपालिका र बाजुरा जिल्लाको निर्माणको लागिविभिन्न क्षेत्रहरूमा उच्च योगदान गर्नु हुने अग्रजहरूलाई सम्मान सहित दिवंगत वीर शहिदहरूलाई सम्झिन चाहन्छु ।
- ३। प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचन २०७९ का दौरान छिमेकी त्रिवेणी नगरपालिकामा भएको दुखद घटनामा ज्यान गुमाउनु हुने स्वर्गीय चेतनदीप अयडी र सन्जिव अयडीको आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू र सदस्यज्यूहरु,

- ४। नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विभिन्न विषयगत ऐन नियमहरु, पन्थौं योजना, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको प्रथम आवधिक योजना, संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिगदर्शन २०७८, बुढीगंगा नगरपालिकाको आवधिक योजनाकोपहिलो ड्राफ्ट, यस नगरपालिकाबाट जारी भएका विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका तथा आचारसंहिताको परिधिभित्र रही राजश्व परामर्श समिति र श्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिको बैठक एवम् कार्यपालिकाकानिर्णयहरु, विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरु, र आम नागरिकबाट प्राप्त सुझावअनुसार यस नगरपालिकाको आठौं नगरसभाकोगरिमामय बैठक समक्ष नगरकार्यपालिकाद्वारा पारित गरिएको आको अनुमानित आ ०८१/२०८०.व.य र व्यय पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
- ५। आ.व. २०८०/८१ को अनुमानित आय रु.६१ करोड २७ लाख ४२ हजार र अनुमानित व्यय रु. ६१ करोड ८३ लाख प्रक्षेपण गरिएको छ ।
- ६। बुढीगंगा नगरपालिकाको स्थापना पश्चात यो आठौं बजेट विधेयक हो भने मेरो कार्यकालको दोश्रो बजेट हो । यस गरिमामय सभामा पेश भएको बजेटमा खुलेर छलफल गरी सकारात्मक सुझाव दिई अघि बढाउन हुन सम्पूर्ण नगरसभा सदस्यज्यूहरु समक्ष हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

७। चालु आ.व. २०७९/०८० का धेरै योजनाहरू कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन् । लक्ष्य अनुसारको आन्तरिक राजश्व, लक्ष्य अनुसारको अनुदान, बाँडफाँट लगायतका विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त हुने विभिन्न अनुदान प्राप्त भएको छैन । यस परिस्थितिमा सोही बमोजिम आगामी आ.व. को लागि पनि अनुमानित आय-व्यय प्रस्तुत गरेकी छु । चालु आ.व. मा सञ्चालन भई पुरा हुन नसकेका योजना र खर्चको जिम्मेवारी आ.व. २०८०को लागि ०८१/ सार्नु पर्ने अवस्था रहेको छ ।

८। चालु आ.व. २०७९/८० मा आन्तरिक आय तर्फ रु. ४८ लाख अनुमान गरिएकोमा २०८०जेठ मसान्त सम्म करिब २२ लाख प्राप्त भएको छ ।

९। असार १० गते सम्मको खर्चको स्थिति हेर्दा चालु तर्फ कुल रु. ७६ करोड ९९ लाख ८१ हजार ९ सय ७१ मा रु. २८ करोड ९९ लाख ३१ हजार गरी करिब ६८ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ रु. ११ करोड ४० लाख ४९ हजार गरी करिब ३४ प्रतिशत खर्च भएको छ । चालु र पूँजीगत खर्चको प्रतिशत जोड्दा ५३ प्रतिशत हुन आउने व्यहोरा यस सभालाई जानकारी गराउँदछु ।

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू एवम् सदस्यज्यूहरू,

१०। अब म आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका उद्देश्यहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु ।
क० नागरिकका मौलिक हकहरूको संरक्षण गर्दै न्यूनतम आवश्यकता परिपूर्तीमा जोड दिने
ख० उपलब्ध श्रोत, साधन, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग गर्दै समतामुलक विकास
गर्ने

ग० आत्मनिर्भरताका लागि दीर्घकालीन महत्वका योजनाहरूमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने

११। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का प्राथमिकताहरू निम्न अनुसार रहेका छन् ।
क० शैक्षिक क्षेत्रको विकास, बृहत शैक्षिक सुधार कार्यक्रम र आधुनिक शिक्षा प्रणालीको विकास

ख० कृषिको वैज्ञानिकीकरण र आधुनिकीकरण, कृषक सहुलियत, पशु नश सुधार कार्यक्रम

ग० सबै नागरिकको स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच

घ० वातावरणमैत्री भौतिक पूर्वाधार

ड० युवा स्वरोजगार र सीप विकास

च० नगरप्रमुख रोजगार कार्यक्रम तथा नगर उपप्रमुख कोशेली कार्यक्रम

सभाका सदस्यज्यूहरू,

क०.वा. नगर प्रमुख

अब म विभिन्न विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन प्रस्ताव गर्न चाहन्छु ।

१२. शैक्षिक क्षेत्रको विकासः सर्वाङ्गीण विकासको मुल आधारभन्ने नारा सहित शिक्षा क्षेत्रको आमुल परिवर्तन र शैक्षिक सुधारका लागि गत वर्षका प्रयासहरूलाई निरन्तरता दिई शिक्षालाई मानव संसाधन (Manpower) उत्पादनको प्रमुख आधारशिलाको रूपमा मुख्य क्षेत्र तोकेकी छु ।

शिक्षा क्षेत्रमा रु. १ करोड विनियोजन गरेको छु । बढिमालिका क्याम्पसको स्तरोन्नतीका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

१३. कृषि, पशुपालन तथा सहकारीः आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बन्न भरौ भकारीभन्ने मान्यताका साथ कृषि क्षेत्रमा व्यापक वैज्ञानिकीकरण र आधुनिकीकरणमा विशेष जोड दिएकी छु ।

कृषि क्षेत्रमा रु. १ करोड र पशुपालन क्षेत्रमा रु. २५ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु । कृषि एम्बुलेन्स खरिदका लागि रु. ३५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

१४. गाडीमा सरर, बुढीगांगा शहर भन्ने नारासहित यस वर्ष साविकका गाविसहरू जोड्ने सडकहरू कालोपत्रे गरी ग्रामीण सडकहरूको स्तरोन्नती गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । सडक कालोपत्रेका लागि रु. ४ करोड बजेट विनियोजन गरेकी छु । पूर्वाधार विकास शाखा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

१५. स्वास्थ्य, सरसफाइ तथा खानेपानीः स्वस्थ बनाई, सुधारौ आनीबानीभन्ने नारा सहित यस वर्ष स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको सहज पहुँचका लागि एम्बुलेन्स खरिद र स्वास्थ्य संस्थामा फार्मेसी स्थापनालाई विशेष जोड दिएकी छु ।

स्वास्थ्य शाखाका लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरेकी छु भने स्वास्थ्य एम्बुलेन्स खरिदका लागि रु. १५ लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

१६. स्वस्थ र कर्मठ युवा, बुढीगांगाको पहिचान भन्ने नारासहित प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई लागत साझेदारीमा जोडी स्वरोजगार अभिवृद्धि र बेरोजगारी न्यूनीकरणका लागि एवम् विपन्न परिवार, एकल महिला, लैंगिक हिसा पीडित, दलित तथा पछाडि पारिएका समुदाय लक्षित उद्घम विकासका कार्यक्रमलाई प्रबर्द्धन गर्नका नगर प्रमुख तथा नगर उपप्रमुख स्वरोजगार प्रबर्द्धन कार्यक्रम अगाडि ल्याएकी छु । यसका लागि एकमुष्ठ रु. २ करोड विनियोजन गरेकी छु ।

का.बा. तार प्रमुख

१७. समतामुलक र विभेदरहित नगरपालिका, हाम्रो इच्छाभन्ने नारा सहित लैंगिक समानता, महिला सशक्तिकरण, बाल संरक्षण तथा सामाजिक सुरक्षाका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. १० लाख बजेट विनियोजन गरेकी छु ।

गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको सहयोगका लागिनगर उपप्रमुख कोशेली कार्यक्रममा रु. ५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

मेलमिलाप कर्ताहरूको परिचालन, क्षमता विकास तथा न्यायिकसमिति सचिवालय व्यवस्थापनका लागि रु. ३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेकी छु ।

१८. सूचना प्रविधितथा सञ्चार: डिजिटल बुढीगंगा, जमाना अनुसारभन्ने अवधारणा सहित सूचना प्रविधि शाखाको लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेकी छु । रेडियो बार्जु सञ्चालनका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेकी छु भने मदन आश्रित सामुदायिक पुस्तकालय स्थापनाका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू र सदस्यज्यूहरू,

१९. वडाका लागि पूँजीगत अर्थात् विकास खर्चको प्रति वडा न्यूनतम रु. २५ लाख रहने गरी एकमुष्ठ रु. २ करोड ५० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

२०. नगर कार्यपालिकाको चालु खर्च तर्फ रु. ९ करोड २७ लाख विनियोजन गरिएको छु । त्यसै गरी वडा कार्यालयको चालु तर्फ प्रति वडा रु. ४ लाखका दरले जम्मा रु. ४० लाख विनियोजन गरेकी छु ।

२१. वडा कार्यालय र आधारभूत स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणका लागि दायित्व सिर्जना हुन आउने रकमका लागि रु. २ करोड १० लाख विनियोजन गरेकी छु । विभिन्न आयोजनाहरूको दायित्व सिर्जना हुने रकमका लागि रु. १ करोड विनियोजन गरेकी छु ।

२२. विभिन्न सेवामुलक संस्थालाई सहयोगका साथै सम्बन्ध विस्तारका लागि केही बजेट विनियोजन गरेकी छु । यस अन्तर्गत कन्सर्न बाजुरालाई रु. ५ लाख, मानव सेवा आश्रम धनगढीलाई रु. ५ लाख र न्याय सेवा हेल्थ, बयालपाटालाई रु. ५ लाख विनियोजन गरेकी छु ।

२३. परामर्श सेवाका लागि रु. ३५ लाख विनियोजन गरेकी छु भने लिफिटड खानेपानीका लागि रु. ५० लाख बजेट छुट्याएको छु । कार्यालय प्रयोजनका लागि मोटरसाइकल खरिद गर्न रु. १५ लाख विनियोजन गरेकी छु । यसै गरी विभिन्न सँघ-संस्थाहरूको बजेट रु. २ करोड हुने अनुमान गरेकी छु ।

का.बा. सार प्रमुख

२४. संघीय सरकार सम्पुरक अनुदान, संघीय सशर्त र विशेष अनुदान, प्रदेश सरकार सम्पुरक, प्रदेश सशर्त र विशेष अनुदानको बजेट यस सम्मानित सभाले अधिग्रहण गर्नका लागि विशेष प्रस्ताव पेश गर्न चाहन्छु ।

सम्मानित सभाका अध्यक्षज्यू र सदस्यज्यूहरू,

सबै आय-व्ययको विवरण तपशिलको अनुसूचीमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूची १- आय तर्फ

क्र.स.	शिर्पक	विनियोजित रकम (रु.)
१	आन्तरिक राजध	२२ लाख
२	प्रदेश सरकार सवारीसाधन कर	६१ लाख ५० हजार
३	प्रदेश सरकार सम्पुरक (बारमतोला खेलकुद मैदान)	७५ लाख
४	प्रदेश विशेष अनुदान (शिक्षा र मनोसामाजिक परामर्श)	९० लाख
५	प्रदेश सशर्त	३३ लाख ५० हजार
६	संघीय सशर्त	२२ करोड १ लाख
७	संघीय समानिकरण अनुदान	११ करोड ५६ लाख
८	प्रदेश राजध बाँडफाँट अनुमान	६५ लाख
९	संघीय सरकार राजध बाँडफाँट	८ करोड ४२ लाख
१०	संघीय विशेष	२ करोड २० लाख
११	संघीय सम्पुरक	१ करोड ३० लाख
१२	बैंक अल्या अनुमानित	५ करोड
१३	विभिन्न संघ-संस्थाको बजेट	२ करोड
१४	सीप विकास केन्द्र सघन सहरी विकास	५० लाख
१५	डाब पर्यटन सडक (प्रदेश र संघ गरी)	१ करोड
१६	बसाली-हातेलेख सडक (प्रदेश र संघ गरी)	१ करोड
१७	बेतालमाण्डौ-डेल्टा सडक	५० लाख
१८	प्रदेश वित्तीय समानीकरण अनुदान	१ करोड १ लाख ४२ हजार
१९	बुढीगांगा नदि तटबन्धन	१ करोड ३० लाख

हां. बा. तार प्रमुख

अनुसूची २- व्यय तर्फ

क्र.स.	शिर्षक	विनियोजन रकम (रु.)
१	चालु खर्च नगरपालिका तर्फ	९ करोड २७ लाख
२	चालु खर्च (वडाको प्रशासनिक)	४० लाख
३	प्रदेश सरकार सम्पुरक (बारमतोला खेलकुद मैदान)	७५ लाख
४	प्रदेश विशेष अनुदान (शिक्षा र मनोसामाजिक परामर्श)	९० लाख
५	वडा पूँजीगत	२ करोड ५० लाख
६	मोटरसाईकल खरिद	१५ लाख
७	संघीय सशर्त	२२ करोड १ लाख
८	क्रृन्सन बाजुरा अनुदान	५ लाख
९	मानव सेवा आश्रय केन्द्र धनगढी	५ लाख
१०	न्याय सेवा हेल्थ बयालपाटा	५ लाख
११	नगर प्रमुख तथा नगर उपप्रमुख स्वरोजगार प्रबद्धन कार्यक्रम	२ करोड
१२	मदन आश्रित सामुदायिक पुस्तकालय भवन निर्माण	१० लाख
१३	दायित्व रकम आव २०७९/०८०	१ करोड
१४	दायित्व रकम वडा कार्यालय र आधारभूत स्वास्थ्य चौकी लगायत	२ करोड १० लाख
१५	संघीय सम्पुरक	१ करोड ३० लाख
१६	शिक्षा शाखा	१ करोड
१७	कृषि शाखा	१ करोड
१८	स्वास्थ्य शाखा	५० लाख
१९	भेटरिनरी शाखा	२५ लाख

क्र.स. नं. २
द्वारा दिए गए व्यय तर्फ

२०	महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	१० लाख
२१	पूर्वाधार शाखा	१० लाख
२२	सुचना प्रविधि शाखा	१५ लाख
२३	रेडियो बार्जु संचालन	१० लाख
२४	परामर्श सेवा	३५ लाख
२५	प्रदेश सशर्त	३३ लाख ५० हजार
२६	विभिन्न संघ-संस्थाको बजेट	२ करोड
२७	सीप विकास केन्द्र सघन सहरी विकास	५० लाख
२८	डाब पर्यटन सडक	५० लाख
२९	बसाली-हातेलेख सडक	१ करोड
३०	बेतालमाण्डौ-डेल्टा सडक	१ करोड
३१	बुढीगंगा नदी तटबन्धन	१ करोड ३० लाख
३२	साविकका गाविस भवन जोड्ने सडक	४ करोड
३३	स्वास्थ्य एम्बुलेन्स	१५ लाख
३४	कृषि एम्बुलेन्स	३५ लाख
३५	लिफिटड खानेपानी	५० लाख
३६	बारमतोला खेलकुद मैदान सहित समपुरक कोष	१ करोड २० लाख
३७	संधिय विशेष	२ करोड २० लाख
३८	प्रदेश सवारी बाँडफाँट	६१ लाख ५० हजार
	जम्मा	६१ करोड ८३ लाख

यस सम्मानित सभाका अध्यक्ष र सदस्यज्यूहरू,

अन्त्यमा, चालु आ.व. को अन्तमा भएको आय-व्यय अवस्था सहित आ.व. २०८०/८१ को अनुमानित आय-व्यय मिलान गरी बजेट पुस्तिका तयार गरी उपलब्ध हुनेछ । यस गरिमामय नगरसभाले प्रस्तुत गरेको आय-व्यय सम्बन्धी विनियोजन विधेयक छलफल गरी पारित गर्नको लागि नगरसभा सदस्यज्यूहरूलाई अनुरोध गर्दै अन्त्य गर्दछ ।

धन्यवाद !!!